

Orta Pontidlerin Stratigrafisi

İsmail TERLEMEZ, Ali YILMAZ MTA Enstitüsü

Çalışma alanı Ünye Ordu - Koyulhisar - Reşadiye arasında kalan bölgede yer almakta ve Jürasik - Pliyosen yaş aralığında ve çeşitli fasiyeslerde kayaçlar kapsamaktadır. Bunlardan Üst Jurasik - Alt Kretase yaştaki kireçtaşları (Zinav Kireçtaşı) temeli oluşturur.

Zinav Kireçtaşı üzerine açısız uyumsuzlukla Senomaniyen - Kampaniyen yaşta tüfit, andezit akıntısı, aglomera, kireçtaşı ve kumtaşı araldanması (Mesudiye formasyonu) oturur. Bu birim özellikle Gölköy ve Ulubey yörelerinde dasit ve siyenitlerle kesilmiştir. Daha üstte, kuzeyde tüfit, killi kireçtaşı araldanması (Fatsa formasyonu) ve güneyde kumlu - killi kireçtaşı araldanması (Reşadiye formasyonu) bulunmaktadır. Maestrihtiyen yaşta olan bu iki dizinin, daha genç birimler altında yanıl geçişli olduğu düşünölmektedir. Paleosen yaşta tüfit, aglomera ve kömür arakatkılı kireçtaşı, killi kireçtaşı ve kumtaşı araldanması (Gölköy formasyonu), Maestrihtiyen yaştaki birimlerin devamı şeklinde çökelmıştır.

Üst Jurasik - Üst Kretase yaş aralığında yer alan birimlerin üzerine açısız uyumsuzlukla, Eosen yaşlı (Yeşilce formasyonu kapsamında olan) bazı yerlerde kireçtaşı (Seleoik Kireçtaşı Üyesi), bazı yerlerde de bazalt (Hasanşeyh Bazaltı) gelmektedir. Bunların devamı olarak aglomera ile andezit akıntısı (Asareik Üyesi) ve aglomera arakatkılı kumtaşı (Hatıpli Üyesi) çökelmıştır.

Miyosen (?), Pliyosen devresinde çeşitli bazalt oluşumları (Canik formasyonu, Erdembaba bazaltları, Yolüstü Bazaltı) gelişmiştir. Bunları genç allüvyon ve heyelanlar izlemektedir.

Diğer verileri de gözeterek bölgesel bir deneştirme yapılrısa aşağıdaki sonuçlara varılabilir :

1. Üst Kretase yaşlı birimlerde, kuzeyde volkanitler, güneyde tortul kayaçlar egemendir.
2. Tersiyer yaşlı birimlerde, kuzeyde tortul kayaçlar, güneyde volkanitler egemendir.
3. Genel olarak, kuzeyde kıvrımlanma az, güneyde yaygın hatta yer yer devrik durumdadır.
4. Volkanitler, kuzeyden güneye doğru gençleşmektedir.